

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 —
Negyedévre 3 — 50 —
Egy óra 1 — —

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábon belül sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél alku szerinti jutányos áron vetetnek föl. Helyes-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Polgártársak!

Debreczen sz. kir. városának független
polgárai!

Örömhirt közlünk veletek, olvassátok és
lelkessedjétek!

Városunknak I. választókerületének volt
és leendő

országgyűlési képviselője

Dr. Thaly Kálmán ur

folycó hó 18-án, vasárnap

délután 3 óra 48 perczkor érkező vonattal

városunkba érkezik

Legyetek ott mindannyian, vonul-
janak ki elébe zászlók alatt városunk
összes egyetei, kísérik be Őt bandé-
riummal, zeneszóval, a lelkesedés eljen-
zésével, kiáltások mindnyájan:

Éljen Dr. Thaly Kálmán!

Ez a kiáltás fog hangzani szerte az
egész városban a holnapi nap folyamán,
elnémítva hatalmas erejével minden más-
nemű hangadási próbálkozásokat!

Igen, mert a Thaly Kálmán
neve nem egy párté, hanem egész vá-
rosunké, sőt az egész országé.

De mi mégis büszkék lehetünk reá,
hogy ezt a kiváló férfiut inkább a ma-
gunkénak nevezhetjük, mint az ország
bármely más polgára, hogy Thaly
Kálmán nevével városunk jóhírnevét
megkoronázhatjuk, őt városunk ország-
gyűlési képviselőjéül megnyerhettük, an-
annak nevezhetjük.

Legkülönösebben büszkék lehetünk
azonban mi, a debreczeni füg-
getlenségi és 48-as párt
tagjai, a kik oly szerencsések vagyunk,
hogy Thaly Kálmán nemcsak a mi
bizalmunkból foglal helyet az ország
törvényhozói sorában, hanem egyszer-
mind Őt pártunk díszelnökének
nevezhetjük!

Nem frázis a fentebbi felhívásban
ezért, hogy örömhirt közlünk, midőn
tudatjuk, hogy dr. Thaly Kálmán váro-
sunkba érkezik.

Igaz érzelmek kinyilvánítására hív-
juk fel városunk minden lakóját, midőn
ismételten így kiáltunk fel:

Legyetek ott mindnyájan, vonul-
janak ki nagyhirű országgyűlési képviselőnk
elő városunk összes egyesületei, társulatai
zászlók alatt, kísérik őt be, követeve
városunk összes lakosságától zeneszóval,
a R á k ó c z y - i n d u l ó hangjai mellett
s egy szívvel-lélekkel kiáltva városunk
minden lakója:

Éljen Dr. Thaly Kálmán!

Kivel tartunk?

Elkezdtem körutamat a kerületben. Mí-
ndenfelé hívnak, mindenütt a szeretet, a lelke-
sedés kitörő jeleivel találkozom.

A nép józan esze belátja, hogy az, a
kit Kossuthnak neveznek, nem akarhat mást,
mint a magyar haza függetlenségét és szabad-
ságát s a magyar nép jólétét.

A magyar nép szíve érzi, hogy az, a ki
a magyar nép atyja mellett negyvennégy évig
hontalanul tudott maradni, s midőn folytatni
kellett a magyar nép lelkével összeforrt név
tradícióját, fel tudta áldozni sikerteljes mun-
kásélete vívmányait azért, hogy megtegye
honfi kötelességét, a magyar nép szíve érzi
hogy ez ember igazán vérebe szította a nagy
mester mellett mind azt, a mi a magyar nép
atyját és a magyar népet életben, halálban
összecsatlotta.

Szeretettel, lelkesedéssel fogadnak tehát
mindenfelé hívnak és bár lehető volna, hogy
mindenhová elmehetnék, bár megengedné ezt
az idő rövidsége és az a rohamos modor,
mellyel a kormány a választásokat keresz-
tülhajtja.

De nem elég szeretettel fogadni, nem
elegendő lelkessedve kebelre ölelni az új embert,
ki régi honszeretettel, régi elvhűséggel, régi
áldozatkészséggel jött és hozott haza egy
kedves régi nevet!

Gondolják meg azok, a kik örömtől sugárzó
arczsal, meghatottságtól könyező szemekkel
rohannak eleibém, hogy én mint a nagy
tradíciók, a nagy eszmék, bár szerény, de
hű bajnoka jöttem, haza, a ki szeret, annak
velem kell jönni, a ki hisz abban a zászlóban,
melyet kezeimre bizott a függetlenségi és
48-as párt többsége, annak velem kell tartani,
a ki a függetlenségi párthoz tartozik, kérdezze
meg jelöljé: veük van-e? és így igyekezzen
az ország létrehozni a függetlenségi tábor
egységét, melyért annyit küzdöttem, de siker-
telenül.

Én azt hittem, hogy a magyar nép által
forrón szeretett névnek latba vetése szapo-
ritani fogja a függetlenségi és 48-asok
táborát. Ezt hiszem még most is, de a magyar
népnek, a választó polgároknak át kell azt

érezniük, hogy nem tanácsos, ha a haza sok
ellenségével szemben a függetlenségi tábor
meg van osztva.

Fájdalom, most már oda jutottunk, hogy
csak a választók akarata lehet képes a füg-
getlenségi táborot egyöntetűvé tenni — majd
meglátjuk, hogy megteszi-e?

Ha megteszi, mi tárt karokkal várunk
mindenkit, a ki őszintén velünk akar jönni.

De azok, a kik nem járnak velem azon
az uton, melyen a függetlenség eszméjét nem
tudom elválasztani a szabadság és szabadelvű
haladás elveitől, a magyar demokrácia el-
veitől, mely mindent a szeriat itél meg, hogy
mennyire magyar: ezek ne halmozzanak el
szeretetük jeleivel, mert a Kossuth névnek
értelme van, nem szabad, nem lehet ez értel-
met szem elől téveszteni még akkor sem,
mikor a szív beszél és nem az ész határoz.

Megirtam pártunk kiáltványában, állát-
szón, egyenesen, egyszerűen azt, hogy mi
annak a pártnak programja, mely oly kö-
zel állt Kossuth Lajoshoz, hogy hazajött fiát
választá vezérének.

Egyenes, egyszerű szavak ezek, de a
szívből s a lélekből jöttek; oly emberek szó-
zata ez, a kik nem változtak soha! Nem vál-
tozhatnak soha!

Egyenes uton járunk, fölemelt fővel! A
ki szeret és hisz bennünk, az jöjjön velünk
s a kik nem hisznek bennünk, ne lelkessed-
jenek, ha közibök megyek, mert a visszatért
hontalan egy zászlót visz most kezében: sze-
mélye e zászlóval, egy hazafiágban és elvhű-
ségben edzett párttal azonos.

Kossuth Ferencz.

Párhuzam.

II.

Debreczen, okt. 17.

Talán nem is helyesen határoztuk meg
cizikünk címét; mert ha a „függet-
lenségi” és „néppárt” közt össze-
hasonlítást teszünk, nem arra az eredményre
jutunk, hogy a két pártot csak valahol is
egyenlő távolságban egymástól haladni látjuk,
hanem azt látjuk, hogy egymástól folyton tá-
volodnak, mint a *divergens* vonalak,
melyek közt a távolodás, folyton nagyobb lesz,
s egymással végtelen idő és térben is sohasem
találkozhatnak sem célban, sem eszközben.

A függetlenségi párt
a demokrácia hódító erejé-
re helyezkedik, — abból meríti győzelmének
reményét, mert bizonyos, hogy a jövő — a
demokráciáé, akár a szám, — az az em-
beriség boldogságát eszközölő elvek súlyát
tekintjük.

Síme a „Néppárt” is, már elne-
vezésében is, e hatalmas és tulsúlyllyal bíró
emberiségi elemre helyezkedik. De minő kü-
lönbség a „függetlenségi párt” demok-
ráciája és a „Néppárt” népe
között. — Annak népe a haza-
fiás, — a nemzetet alkotó

magyar nép, melynek a közönséges anyatestében — a földben, melyet művel, — része van; vagy munkája után abból élve, attól veszi buzdítását a kitarító és becsületos munkára, s szent imádságának megnyugtató Amene: »itt éljed halnod kell.«

A Néppárt népe pedig az a fanatikus zagyva tömeg, melynek se országa se hazája, melynek jelszava »ubi bene ibi patria,« s a mit általa vezetői elerni akarnak és tudhatnak: a »pórurolom,« melyet aztán vezethet a hova és a mire akarja: a néppárti »demagógia« mint a zavarosban halászás betetőzése.

A függetlenségi párt midőn a választási jog kiterjesztését, — ez által a jog élvezetében a nép nagyobb számban beengedését programjába felveszi, — azt a cenzust szabja meg ennek feltételül, mely a világosodás és tökéletesedés eszköze, de a mely ismét a magyar politikai nemzet jogaira ismeretere vezessen s ennek gyakorlatában minél tudatosabb részvételre képesítsen: »magyarul irni és olvasni tudást,« a kartékony, bármi részről jöhető befolyásolás, vagy megvesztegetés ellenszerül pedig a »titkos szavazás behozatala« kívánja. A »néppárt« is akarja a cenzus leszállítását, de ama feltétel nélkül, minden korlát és a befolyásolás, vagy megvesztegetés ellenszere nélkül akarja a választáshoz csodítani a maga fanatikus — minden műveltség, és politikai jog gyakorlására éretlen tömeget, mely a demagógia ütenyére szavaz, s minden nemes értelmes hazafit osztracizmussal eltávolítva, szánuzzón a köz haza ügyeinek intézésétől.

A függetlenségi párt az 1848-diki törvények által tökéletesített, a fejlett korba belépszett Magyarországot akarja azon törvények alapján az öt ezeréves életjogánál fogva megillető teljes önálló és független államigazgatói tiszteletet keltő jogába állítani, kiszabadítván azon békéből, mely az 1867-es kiegyezéssel abban a Magyar birodalmat gátolja. A »Néppárt« pedig a 67-es kiegyezés vitáit, mint a mi a közjót veszélyeztető kizárja köréből. Igen! hiszen megmondja hogy mit akar: »Mindenekelőtt az ezeréves Magyar alkotmány sártellen föntartását, a királyi jogok epségével, törvénytiszteléssel és a népszabadság oltalmával.«

Ime felsőges né! mely a »Néppárt« zárlója alá gyülekezett, a te vezetőid, azok a népzerű (?) oligarchák és praelátusok az ezeréves magyar alkotmányt akarják fenntartani a 67-es alapon. Neve seiek, vagy sirjatók hogy a vakok titeket világalanokat vezetve — a verembe estek. Mert soha arczatlanabb ellenmondás az alkotmányos ténen nem volt nem is lesz; és soha gonoszabb rászédés nem rontotta meg a népet, mely a szolgaság igájába inkább viszajzette volna, mint a minéki felültetek. Hiszen az az 1000 vagy inkább 900 éves alkotmány jó volt a középkorban, mikor a hűberek nemesség arany korát élte, amely kepezte akkor a nemzetet, a pör pedig — vagy ha úgy akarjátok a nép — az alkotmányból kiszorítva, csak eszköznek tekintett, melynek legkedvetlenebb emberi jogait is eorbat szenvedtek. Ezt az alkotmányt akarják számotokra, a ti erőttökkel visszacserezni »néppárti« vezereitek. Ő akkor az arisztokracia és hierarkhia magas fényes hatalomban uralkodott s Canossába idézte a császárokat is és Magyarországnak megszerzte a saját, várnai és mohácsi napot! S aztán meg a vitát is kizárja a 67-es kiegyezés ellen. Ismét minő ellenmondás! . . . hiszen a 67-es kiegyezés, legalább a titeket felszabadító 1848-as törvényekre részben visszahelyezkedett; azokra a törvényekre, melyek titeket emberré és honpolgárrá emeltek fel, bevettek a magyar alkotmány sorompóiba, mi által a haza földéből birtokot nyertetek stb. stb. — tehát azok a 48-iki törvények lefosztották a kiváltságok rátok megálázó bélyegét a magyar alkotmányról s ezt az emberiséget és honpolgárságot megillető méltóság kelleivel: a szabadság, egyenlőség, testvériség felmagasztaló erejével ruháztak fel. Azt mondhatnók hat, hogy csak üres szólam az, amit a »Néppárt« programja idézett

passusában hozták intéz . . . nem, — nem szólam az, hanem a legarczatlanabb jelentésű rebus, melyet abban a tudatlan vet elébetek, hogy ati tömjénfüsttől sötétben élő lelketek — nem tudja megfajtásával, a kegyes csalást felfedezni. Mert lássátok annak a rebusnak megfajtése ez: A Szent István-órai, — mert a fejedelmi minden magyart egyenlőnek tekintő pogánykor alkotmánya az ő érdekükkel nem konvenial — tehát a keresztlénykorbeli alkotmány kell nekik, azaz a kiváltságos nemesi és különösen papuralom korszakának alkotmánya, az ebben az időben élő törvények tisztelete, királyi jogok epsége és népszabadság, vagyis az a korlátlan uralom, amit a törvények, királyi tekintély, megtapodásában s a nép sötétségben tartásával annyira kizárólag ók gyakoroltak. A 67-es kiegyezésre hivatkozás, csak egy kis sajtóhiba programjukban 47-es helyett, amely év volt annak az ő szentistváni alkotmányuknak utolsó esztendeje. Hát ha tetszik jó revizionisták szolgáljatok annak az alkotmánynak visszaállításával az 1848-iki törvények revizionjára vagy éppen eltörlésére is kegyes vezetőinek kezében vakeszközül!

Az alkotmányos szabadság a »Néppárt« szerint egyéni és népjog; a »függetlenségi párt« szerint pedig a köztörvénynek engedelmesség, melyet — alkotmányos szempontból szólva, — a nemzet képviselése alkotott a király szentesített. Ezt kell predikálni még a praelatus uraknak is, ha valóban keresztlények azaz Krisztus követői, mert nekik tudniok kell amit Pál apostol Rom, 7: 1 versben mond hogy »a törvény uralkodik az emberen mg él;« hogy maga Krisztus »nem azért jött, hogy eltörölje, hanem hogy betöltse a törvényt;« de a törvényt nem elég hallani, hanem be kell tölteni: Rom, 2: 13; s a ki betekintend a szabadság tökéletes törvényébe és megmaradand abban — boldog lésszen! Jak, 1: 25, s »hogya a lélekől vezéreltetek, nem vagytok a törvény alatt« Gal 5: 18, mert »megismeritek az igazságot és az igazság szabadokká tesz titeket.« Jan, 8: 32.

A népek bizonyára abban van legfőbb és legüdvösebb önkormányzat a jog a, ha kormányozza önmagát a mindeket kötelező köztörvények szerinti életre, letérve és érezve, hogy a törvény csak azokra nézve terhes, a kik nem élnek a szerint.

Ezen elvöl fogva miután a köztörvény mindenkit kötelez s nem tesz különbséget e haza földén lakó nemzetiségek közt — tehát ezeket iránt is méltányos s nem is háboriája azokat senki és semmi, nyelvök szabad használatában, egyházaik és iskoláiban s a magyar mint állami nyelvnek elajátítása csak a nemzetiségek jogai minden ténen érvényesülésére jótékonyan segítő eszközül szolgál — sérelmük ebből nincs és nem is lehet: látni való, — hogy a nemzetiségek sérelmének emlegetése csak az államról el-mekkel kaczerkodás gonosz eszköze, gonosz eszköze, — politikai nihilizmus, mely rosszul rejtegette céljainak elérkezéért nem reiten vissza a fennálló államzerkezett összerombolásától sem hogy azon egy uralmat építsen fel — az »isten nevében« hangzó ultra montán önzésnek.

Ezért kell nekik a katolikus iskolák feletti rendelkezési jog visszaszerzését is hangoztatni, holott az el se vesztették, mert miként más felekezetek, ugy a katolikusok is tartanak fenn iskolákat, s azok felett ugy gyakorolják az autonómiát, mint más — iskolát fenntartó felekezetek, a mennyiben azokat ók is önére-jükől tartják fenn; a mit az állam: vagyontól tartanak fenn, abban mégis csak elismerhetik belaszólási vagy éppen rendelkezési jogát az államnak, még ha azt nem ismernek is el, hogy az államkormányzatnak joga és érdeke van a nemzet minden gyermekének taníttatása és neveltetése felett órkölni, ugy, hogy az minden megosztó felekezéiséget kiráró nemzeti irányban történjék.

Kilenc századon keresztül élvezte éppen

e célra adva, s élvezti mai napon is a róm. kath klerus a roppant állami vagyont — teljes joggal. Mily fokra emelte a gondja alá helyezett magyar nép iskolai tanítását, növelését; mennyire multa feül e szakszerűtérén a többi — például a protestáns felekezeteket, melyek egészen önére-jükől vi-eltek a népnevelés anyagi terheit? E kérdésre nem várunk feleletet, mert nem akarjuk arcába szöktetni a vért — a r. kath papságnak, melynek sáfarkodása kilenc századon keresztül történetileg ismeretes, a birtokában lévő vagyonnal a köziskoláztatás terén!

Közgazdasági programja a »Néppárt«-nak hova irányul? . . . a tökéletes és munka egyesek kezében összehalmozott, mely azonban gyarakban, kereskedésben forgatva, — a köznek, a népek is, a munka feltétele mellett, javára valik; holott a »Néppárt« vezérei kezén levő latifundiumok is; vagyon összehalmozások; s aligha jönnek aazzal összehasonlítható, — a munka javára szolgáló közforgalomba.

Mily esztelen eljárás — a szociálisizmus t prédikálni, — a nép kezébe adni azt a kétélű fegyvert, melyet a tőkés és latifundiosok kebelében egyenlően megforgathat. Veszélyes játék! De hát a »Néppárt« keresztény párt; a keresztények közt volt az ósidőkben kommunizmus. Nem ezt akarják azonban a »Néppárt« népert (?) és néppel rajongó vezetői, hanem az anti-semitizmus kultuszába vezetni be, a még erre eddig kevésbé hajlandó magyarországi pórtömeget s ezt is Isten nevében, ki előtt nincs sem zsidó, sem görög, hanem egyik vagyunk a szeretet isteni mestere — a Jézus Krisztus által.

A többi közgazdasági követelése a »Néppárt«-nak miy gyarló és hiányos reprodukálási a többi ellenzeki pártok, különösen a függetlenségi — Kossuth párt — ilyenmü követelésének, ennek, mely Magyarországon közgazdaságában a magyar vitalis érdekü mezőgazdaság védelmét az idegen verseny ellen, s annak belfejlődését állami közreműködés és segélyvel akarja valóítani; szintugy a hazai iparfejlesztését; mely a birtokösszehalmozódás megszüntetése által a nepet a végsőül-détségül tőrekszik megóvni; ebből a célból akarja leszállítani a katonai szolgálat idejét is; mindenekfelett önálló nemzetbankot, vámterületet, vám- és kereskedelmi szerződéseket sat. sat. követel.

Es ez a függetlenségi párt programjában mindig és mindig felveszi a magyar önálló államiság posztulátumát, hogy Magyarország és Ausztria között csak az uralkodó személy ugyanazonossága képezzen közöséget; de legyen önálló hadserege, külügyi képviselete sat. sat., melyekről a »Néppárt« programja — halgat, vagy megoldását éppen nem az önálló államiság kívánalma szerint vezeti be.

Mindenekfelett hat az a törekvése a »Néppárt«-nak: hogy letezzék; saját önző céljai szerint, a legműveltelebb, a sötétégben magát vakon vezetőni engedő pórtömeg államromboló, vagy éppen szociális tendenciájú elemek segélyvel alkosson Magyarországból egy az ő szajáze szerinti keresztény állam-ot, melyben uralkodjék aztan egy oly papság, melynek világa nem ez országból való; s ez az uralom aztan csak ugyan nem lenne »felekezeti«, mert minden felekezetet egyetemleg elnyomna az ultramontán hierarchia, — mely nem vallási társadalom, hanem uralmi rendszer.

Ezért kell a mi alkotmányos államunkkal szembeállítani minden elemet, melynek sem politikai erkölöse, sem józan vallásosága, sem emberi érzése nincs, melynek elve az »ubi bene patria,« ezért Maegrákat furiákat is harcba vinni, ujonnan keresztel jelzett vadak által 1514-eket produkálni, vérfürdőket, dragonadokat csinálni, a minek bevezetéseképen lehet tekinteni az árványgyei hru stini véres jelenetet, tömjénfüsttel elkabított furiáival, kiket a »Néppárt« vezérei — alkotmányos érzékük nagyobb di-

sősége — választási műveleteikbe is felvettek.

Hát nekik nincs kezükben hatalom, nekik nincs pénzük megvesztegetésre stb. mint a liberálisoknak, előnyöket sem ígérhetnek stb. Igen... Ők, egyedül a népre hivatkozhatnak — arra a fanatikus örültségre sarkalhatnak, hogy a csendőrség szuronyaiha vessék magokat a dühödt némberek, hogy üdvözüljenek, mert az ő lelküket Isten teremtette nem az állam és ez sohasem fog képes embert vagy népet üdvözíteni. Bizonny a XII. század vallási örültsége ez, — új, »néppárti« kiadásban.

Es a mi államunk kormányja, még azt a szabadságot is eltűri, mely meggyalazza a polgári és keresztény szabadságot s nem szálítja a közveszélyes vezér őrzőgöket — illetékes helyökre.

Örülünk, hogy a függetlenségi párt nem lépett, nem is lépend soha semmi körülmények közt fegyverbarátságba a »Néppárt«-tal, melynek nincs magyar politikai hitvallása, melynek a szabadság iránti érzékéből is kevesebb jutott, mint a fellázadt rabzsolgáknak; a Krisztusi szeretetről pedig azt sem tudják: hol van megírva s hol lakik az emberben. Ezekre nekik nincs gondjuk.

Örülünk annak is — és pedig magyar és keresztényi igaz örömmel örülünk, hogy józan magyar népünk szívéből és lelkéből kizárva van a »Néppárt«-hoz még csak közéleti lehetősége is.

—a—r.

(Vége.)

KURUCZ DAL.

Nagyobb kvota, új valuta,
Közös bank és közös vám,
Hogy ne rontaná meg gyomrod
Ennyi jó, szegény hazám?!

Meg kell emésztened mind —
Hát a közös hadseregek,
A mit erre kell kidobnod,
Az még csak a rengeteg!

Es még mit kíván a sógor?
A kvótákat emeli;
Fizetünk sok milliót bár,
Most ez is kevés neki.

Azt mondják, du-sak vagyunk mi,
Mert nagy a fényűzésünk,
Szórjuk a pénzt jobbra-balra
S szüntelen ünnepelünk.

Ünnepelünk, igen, sógor,
Ünnepeljük szent hazánk,
S hogy fennállott ezer évig,
Bár veled jóban valánk.

De mind a többi fényűzés,
Mit üz nemzetünk, szegény,
Olyan, mint a bankaré
Generál-krach közömbén.

Csufoljatok, csufoljatok,
Hogy ilyen csehül állunk;
Részben ti vagytok okai
S gyámoltalan kormányunk.

Am vége lesz uralmának
Ha választ a népszava,
Felujul a magyar virtus,
Megsegít a Jehova.

Vén kurucz.

A választások.

A harcz küszöbén

A választási küzdelmek, illetve előmozgalmak, immár országszerte magasra vetik hullámaikat.

Az ország összes választó kerületeiben folynak a jelölő gyűlések, hangzanak a beszámoló és programbeszéd.

Bánffy Dezső báró jóvoltából a nemzet választó polgárainak a szokottnál előbb alkalmuk nyílik az ugynevezett »legszebb polgári jog« gyakorlására.

Mindenestre szép és fontos ez a jog, csak az a sajnálatos, hogy nem lehet azt szabadon és tisztán gyakorolni.

Sok minden van a választási jog fogalmában.

De hogy az elmélet mennyire elmarad a gyakorlattól, hogy a való élet milyen egészen más képet tár elénk, mint a minőket eszményekért hevülő lelkünk szent álmaiban látunk, arra soha meggyőzőbb, soha megdöbbentőbb bizonyosságot nem szolgáltatott az emberiség erkölcsi élete annál, amely a magyar képviselő választásoknál felénk fordítja rutábrázatát.

Borzasztó az az erkölcsi süllyedség, amelybe jutott ez a szegény, szájalomra méltó magyar nép. A szívünk elfacsarodik s jogos harag keserű érzete szállja meg ha elgondoljuk azt a sok aljas eszközt, amelyet a hatalom birtokában levő kormány az igazi nemzeti akarat szabad megnyilatkozásának útjába gördít.

Tiszta választást, olyat, amelybe a kormány valami bűn mérgét ne nagytaná, ma már képzelni is alig lehet Magyarországon. Hamis a lajstrom, — mely a választókat szerbeszámba szedi, mert hamis az elv, amely szerint azt megszerkesztik. A törvény megszabja a választói jogosultság külső és belső kellékeit, de azért ezer — s ezer az olyan honpolgárokna száma, a kik bár minden törvényes követelménynek teljesen megfelelnek, nem jutnak be a szavazók névsorába.

A bejutást megakadályozni sok mindenféle eszköz áll a hatalom embereinek a rendelkezésére. Nem igen szoktak a közül egyetlenegy sem használatlanul hagyni, de azért a legádázabb pusztítást a választók soraiban még is az a golyószóró végezi, a minek adóhátralék a neve.

Mintha bizony lehetne valaki Magyarországon adóhátralékos! Mintha nem kihuznak a haldokló beteg feje alól is a párnát, ha az adót kellő időben be nem fizeti!

A java még ezután következik. Megindul a hajszja a választók megejése felett. A pressiónak, a megfélemlítésnek a szelidebb eszközei, a lélekvásár.

Irtóztató a szegénység, amely hazánk népére sulyosbul, sőt sok helyen a nyomorúság, az ehínség borzalmas fokáig nehezedik.

A nemzetnek ezt az osztályát, az anyagilag kimerült, az élet terhe alatt roskadozó szegény embert, tekintik a kormánypárti jelöltek a legnagyobb választónak, mert ezeket azt hiszik, — kényük, kedvük szerint vehetik meg.

A nép lelkében él ugyan a baza eszményképe, szívében meg-meg rezdül egy-egy nemesebb húr s pillanatokra érzi erkölcsi süllyedésének megbélyegző voltát; de a mának a nyomora annyira fásultta tette már szívét-lelkét, hogy a holnappal nem törődve, pár órai mámorért, amely alatt baja-buja kiesik a fejéből s néhány rongyos pénzért eladja a lelkét a sátánnak és meg szavazni meggyőződése ellen.

Hogy az ilyen eszközökkel megejelt; választás nem tekinthető a nemzeti akarat önkényes és öntudatos megnyilatkozásának, hogy az ilyen fegyverekkel kivívott győzelem nem nyugodhatik isten áldása, hogy az ilyen módon elért siker fáján nem teremhet éltető gyümölcs, azt mindenki beláthatja, a kinek ép szíve tiszta lelke és józan esze van.

Amde a Bánffy-kormány ugyan mért törődne a nemzet jogaival, mikor neki csak egy engedelmes többség kell, a melylyel Magyarországot az osztrák telhetetlenségnek martalékul dobhassa.

Mi azonban bizunk a független érzelmű polgárok ellenállási képességében és reméljük, hogy a hatalom által indított lelketlen akcióban mindenki úgy él a maga jogával, hogy Bánffy Dezsőnek ne telhessék öröme vvelt sikerben.

Madarász Imre a karczagi választó kerület függetlenségi és 48-as képviselőjelöltje s az elvek kipróbált harcrosa ellen, ki ezen kerületet már 10 éven keresztül képviselte, a kormánypárt illetve egynehány v a r o s i h i v a t a l i n o k — a magas főispáni parancsnak engedve — felutastak Pestre, s a jelöltséget J ó k a i Mórnak felajánlották, »ki e vidék iránti előszeretetből (?) el is fogadta. — A kormánypárt nem nézvéen semmit, a leggaladabb módon korteskedik jelöltje mellett, habár azt előre is megjósolhatjuk — s a kormány párt maga tudja ezt legjobban — hogy ezen kerületben zászlójokat diadalra nem juttathatják, — különösen akkor — midőn oly főkor-tesük is van, a ki a legutóbbi választáskor a legnagyobb függetlenségnek mutatta magát, továbbá ezen kerület tulnyomó része »igaz« függetlenségi s ezen szent jelvtől eltántoritani nem lehet, ha mindjárt a szabadelvű párt jelöltjét J ó k a i Mórnak hívják is, még hozzá a kormánypárti választók egyrésze is M a d a r á s z Imrével szemben távol marad a szavazástól. Azt gondoljuk, hogy J ó k a i Mór is, mihelyt tudatára ébred, pártja g y e n g e s é g é n e k, legjobban teszi, ha vissza lép a b i z t o s b u k á s elől.

Választási mozgalmak a II-ik kerületben.

A tudósok most azt bizonyítgatják, hogy a Holdban is van élet; mi meg azt konstataljuk, hogy most a h o l t b a n is van élet, noha az előbbi állítás igaz voltát nem vonjuk kétségbe. (Nem érünk rá a korteskedéstől.)

A beteg féllábra állva járja a választások alkalmával ragadó betegségeként felépő vitustáncot; a féllábu nászutra kél mankójával — az északi jég hegyek közé — alias szűkik; a csendes buta dühös ő jöngövé lesz; a félholt pedig arra a beugratott pártra akar támaszkodni, a mely — annak idején — elég erős volt nyeregbe segíteni a tantus Királyt.

Szóval él, mozog, kitörni készül minden mint a Holdban a Mars vaporumon a vulkán, vagy a hasonlat kedvéért mint a fő P a p p vezérlete alatt működő b o r o m i s s z a h a d s e r e g, melyről pedig mi, bornemisszak azt hittük, hogy meghaltak, vagy halnak is, de a pinczebeli aknamunkán kívül, másnemű akna munkával nem foglalkoznak.

E történeti tény egy másik, szintén történeti dolgot juttat eszünkbe.

A mohácsi szerencsétlen kimenetelű csatánál ugyanis szintén a király vezete a hadsereget s pap volt a fővezér, melyről későbbben így énekelt a költő: »Hős vertől pirosult gyászter sohajtva köszöntlek« stb. — Ezt mi most, a helyzethez illően körülbelől ugy variálhatnánk, mint a II-ik kerületbeli bormerő atyankfia hogy »Futásban kipirult gyászhad mosolygva köszöntlek«, — kihez ugyanis azzal a sokat mondó kijelentéssel rontottak be tegnap előtt a t i s z t e l e t e s u r k ö v e t e i hogy »ha nem a királyunkra szavaz az ur, hát lássa a kö-letkormányét« »Ezt pedig azért mondjuk — folytatták a legátus urak — mert ha nem mondjuk elesapnak»

Az így készülő impressionált szavazásra preparáló t i s z t e l e t e s u r már csak megérdemel a k i r á l y t ó l e g y L i c h t s c h e u n i csókot!

Mikor lesznek Hajdúvármegyében a választások?

Debreczen, okt. 17.

Hajdúvármegye központi választmánya ma délelőtt 10 órakor tartotta meg R á s ó Gyula kir. tan. alispán elnöklete alatt gyűlését, a melyen a tagok nagy számmal vettek részt.

A központi választmány Hajdúvármegye mind a három kerületére nézve a választás napját október 28-ára tűzte ki.

A választásra vonatkozólag továbbá a következő intézkedést tette:

AH-Nánási választókerületben választás elnökké:

helyettes elnökké: Szöllőssy Jánost.
Nagy Gábort.
jegyzővé: Berencsy Jánost.
h. „ : Oláh Gyulát

választotta meg.

Ugyancsak a h-nánási választókerületben küldöttségi elnök:

helyettese: Ujhelyi Andor,
Hadházy Endre
jegyző: Vekerdy Károly,
helyettese: Elthey János lett.

A h-szoboszlói kerületben választási elnök

Kovács Gyula,
helyettese: Padrah Sándor,
jegyző: Barók Gyula,

helyettese: Kohutovics János,

Küldöttségi elnök: Dalmy László,

helyettese: Sinay Gábor,

jegyző: Nádházy Béni,

helyettese: Kovács Lajos.

A nádudvari választókerületben választási elnök:

Eröss Lajos.

helyettese: Ludán Lajos.

jegyző: Papp Sándor.

helyettese: Barta Lajos.

Küldöttségi elnök: Lukács Dezső.

helyettese: Soltész Farkas.

jegyző: Kállay Ignác.

helyettese: Ács Nagy Sándor.

A szavazások mint már említettük mind a három választókerületben f. hó 28-án történnék meg a választási és küldöttségi elnökök előtt és pedig a következő sorrendben:

Nádudvaron a választási elnök előtt: 1. Nádudvar, 2. Püspök-Ladány, 3. Egyek, 4. Cseg.

A küldöttségi elnök előtt: 1. Kaba, 2. Tetén, 3. Fődés.

Szoboszlón a választási elnök előtt csupán Szoboszló szavaz, a küldöttségi elnök előtt a kerülethez tartozó többi község a következő sorrendben: 1. Szovat, 2. B-Ujvaros, 3. H. Vámos-Pérec, 4. Józsa, 5. Mike-Pérec.

H-Nánáson a választási elnök előtt szavaz H-Nánás, a küldöttségi elnök előtt a többi község és pedig: 1. Dorog, 2. Hadház, 3. Téglás, 4. H-Sámson.

Hajdu-Böszörmény, mint külön képviselőküldési joggal felruházott város a saját központi választmánya által tette meg a választásra vonatkozó intézkedéseket s mint már meg is írtuk, a választás napját, szintén e hó 28-ára tűzte ki.

A központi választmány ülésén még több apró intézkedés történt meg, mely után 11 óra előtt kevéssel elnök az ülést berekesztette.

A hajdu-nánási választó kerületből a Debreczeni Ellenőrben tegnap közölt hírekre vonatkozólag szíveskedjék a szerkesztő ur tudomásul venni, hogy igénytelen működés sem senkit sem jogosít fel arra a föltevésre mintha en mások helyett programbeszédet

elmondására vállalkoznám. A való tényállás az, hogy én, pártom, a függetlenség és 48-as Kossuth-párt központi végrehajtó-bizottságának felkérése folytán, ennek képviseletében mentem ki az felkérést tartalmazó sürgöny szerint Hajdu-Dorogon f. hó 13-ára hirdetett pártgyűlésre. Ez a pártgyűlés azonban nem volt megtartható, mert a rend fenntartására a községi előjáróság felfogása szerint szükségesnek mutatkozó intézkedések kellő időben nem voltak foganatosíthatók. Bár ezen felfogás a választási törvény helyes értelmezésével a pártgyűlésnek kellő időben történt bejelentése folytán meggyőződéseim szerint össze nem férhet, mégis hogy ez ügyből fölösleges kellemetlenségekne származzanak pártomnak hajdu-dorogi intézői a pártgyűlés elhalasztáson készséggel belenyugodtak. Én a dorogi főbíró urnát nem jelenk eztem, hanem őt épp úgy mint Farkas Győző főjegyző urat pusztán ildomosságból állásponytának helytelenségéről meggyőzendő kerestem fel. Hajdu-Dorogon pedig nem tartottam mondta mel semmiféle be nem utató beszédet, hanem pártunk nagy számu hiveitől az ottani végrehajtó-bizottság tagjainak felkérésére röviden tudattam a pártgyűlés elhatározását s a közönséget békés szótözlásra kértem, a mi nyomban megis történt. Oláh József ur azonban H-Dorogon, nem is volt egész nap. Látni való ezekből, hogy az a gunyos szinezés, a melylyel a tudósítási pártom jelöltjével együtt engem is nevétségessé akar tenni az igazsággal ellenkezik, minthogy pedig részemről azt, hogy valakit hasonló elbánásban részesítsek, soha senkisé nem tapasztalhatta, talán elbizakodottság nélkül elvárhattam volna annyit, hogy mielőtt a rólam hallott hír bármely alakban közlésre kerül, a Hajdu-Dorogra intézett távirati kérdésnél sokkal egy-zerübb módon itt helyben lakó s a kellő felvilágosítást soha meg nem ragadó csekélyesémet kegyeskedett volna a Debreczeni Ellenőr szerkesztősége megkerdezni, — mint a hogyan ezen szerencsében már igen sok alkalommal részesültem.

Debreczen, 1896. október 17.

Tisztelettel

Dr. Bakonyi Samu.

*

Választási naptár. Október 28. Budapest, Pestmegye, Teme-megye, Tolnamegye Vasmege, Torontálmegye, Somogymegye, Aradmegye, Debreczen, Szeged, Pozsony, Győr, Nagyvárad, Pécs, Nagybecskerek, Szamosújvár, Arad város, Hódmező-Vásárhely, Pápa város, Karcaság, Temesvár, Hajdu-Böszörmény, Kolozsvár, Esztergom, Czegled, Hajdumegye.

Október 29: Eger, Kassa, Szabadka és Nyiregyháza városok, Fehér, Szatm. Vasm.

Október 30: Miskolc, Szabolcs és Gömörvármegyék.

Október 31: Békés.

November 4: Szarvas.

Ujdonságok.

FELHÍVÁS!

Debreczen város ellenzéki lakosságához!

Szeretett képviselő jelöltünk, Thaly Kálmán vasárnap, e hó 18-án d. u. 3 óra 48 perkkor a budapesti vonattal megérkezik. Ő a miénk és mi az övéi vagyunk. Örömlünknek részese, hogy azt öreg-

bitse; bánatunkban osztosik, hogy azt kisebbítse.

Debreczen és a Thaly Kálmán szive egybeforrt. Ölelő karokkal várjuk őt, mint családtagot. — Hazafias felbuzdulással, tüzes szívvvel és lángoló lelkesedéssel várjuk a független és szabad magyar hazának ez önzetlen bajnokát, a nemzet jogainak ez elszánt védőjét, a jogfeladásnak ez ékesen szóló bátor ostorozóját.

Büszkék vagyunk rá, hogy az országgyűlésen képvisel és büszkék vagyunk rá, hogy képviselni fog, mert hát fog.

Nők, polgárok és ifjak!

A magyar párt és az osztrák párt e hazában harcban áll.

A hadi kürt megszólalt, — a tárogató harsog.

A jó katona megérti és követi a hadi kürt szavát.

A hadi kürt most arra szólít, hogy vasárnap d. u. fél 3 órakor a Csapó-utcán, a »Függetlenségi kör« előtt gyülekezzünk s onnét a vasuti indóházhoz vonuljunk képviselő-jelöltünknek a fogadására.

A ki magyar, a ki azt akarja, hogy a hazája független, szabad legyen s abban a magyar parancsoljon: velünk együtt valamennyi ott legyen!

A ki magyar, a ki nem akarja, hogy ebben a hazában az osztrák legyen az ur az velünk együtt valamennyi ott legyen!

A ki magyar, a ki azt akarja, hogy a magyar ipar, kereskedés és mezőgazdaság viruljon: az velünk együtt valamennyi ott legyen!

A ki magyar, a ki nem akarja, hogy az osztrák ipar és kereskedés tönkre tegye a magyart, az velünk együtt valamennyi ott legyen!

Az induló-háznál magasan lobogjon a magyar, — a kurucz lelkesedésnek a tüzelángja.

Éljen a hazá!

Éljen Thaly Kálmán!

Éljen a magyar párt!

Éljen az ellenzék!

*

Thaly Kálmánt érkezésekor a függetlenségi és 48-as párt küldöttsége fogja a Perronon üdvözölni.

A gyülekezés a függetlenségi kör előtt d. u. fél 3 órakor lesz, a hol az eddigi megállapodások szerint a következő egyletek jelentettek be megjelenésüket:

A debreczeni Függetlenségi-kör.

A debreczeni csizmadia-ipartársulat,

A debreczeni Ácsipartársulat.

A debreczeni Gubas ipartársulat.

A debreczeni Timártársulat, valamennyien saját zászlóik alatt.

Szervezve van továbbá egy 24 tagú Lovasbandérium melyet id. Szunyogh Bertalan, uj-fehértői nagybirtokos, pártunk kiváló tagja fog vezetni.

Thaly Kálmánt a Perronon a debreczeni függetlenségi és 48-as párt fogja üdvözölni s a Rákóczy induló hangjai fogják kocsijához kísélni, a melyet az elebe kivonuló egyletek és közönség a következő sorrendben fognak kísélni, miután a függetlenségi körből

a pályaudvarig ugyanezen sorrendben mennek ki:

24 tagu lovas-bandérium

Zenekar.

Egyletek.

Debreczeni függetlenségi és 48-as párt.
A nagy közönség.

* **Istenisztelet.** Holnap f. hó 18-án délelőtt az ev. ref. templomokban az isteniszteletet a következő sorrendben tartatnak meg. A nagytemplomban **Mindszent Imre s. lelkész**, a kistemplomban **Sziágyi Imre s. lelkész**, a Kossuth utcai templomban **K. Tóth Kálmán lelkész**, az i-potály templomban **Mitrovics Gyula lelkész**. Az ág. hitv. templomban holnap délelőtt 10 órakor: **Materny Imre ág. ev. lelkész** végzi az isteniszteletet.

* **Az ezredéves országos kiállítás bezárása.** Az ezredéves országos kiállítás bezárása november 2-án fog végre menni. A kereskedelmiügyi miniszteriumban érdekes eszme merült fel: arról van szó hogy a kiállítás ünnepélyes bezárása után még két hétig nyitva tartassék belépti díj nélkül, hogy a szegényebb réosztály, a mely a millenáris kiállítás fényében nem gyönyörködhetett, szintén kivéhesse részét a nemzet ünnepéből.

* **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap délután három órakor az egyházi tanásteremben közgyűlést tartott melyen a legutóbbi e maradi közgyűlés tárgysorozata került szónyere. A tárgysorozat tulajdonképpen iskoai ügyeket fglált magában a melyek főként az iskolák adminisztrációjára vonatkozó intézkedéseket produkáltak. A közgyűlés etárgyába néhány iskola köztetés és b-ruháza körül ségveté-et is a melyek az eloterjesztes alapján nyertek elintézet. Egyik lefontosabb tárgya volt a gyűlésnek az a intézkedés a mely az itegen tanintézetekben a vallásnitásra vonatkozik. A közgyűlés kijelölte azon le kézseket, a kik a róm. kath. a gimnázium főrealskola, kereskedelmi akadémiá gaztásági tanintézet és a róm. kath. iskolák ev. ref. vallásu. növendékeinek a vallásu. előlják. A róm. kath. zárdában levő ev. ref. vallásu. növendékeknek a vallásu. előlják. A róm. kath. zárdában levő ev. ref. vallásu. növendékeknek a vallásu. előlják. A róm. kath. zárdában levő ev. ref. vallásu. növendékeknek a vallásu. előlják.

* **Nyilvános köszönet.** Medazon rokonnaink, jó barátaink és ismerőseink, valamint a nagy közönség mind az a arjai kis feledebbé hódottunk özv. Pálfi Dániel sz. Kossuth Anna vértiszteletét elismerve megjelölt sz veskedés és részvetőkke b natukat enyhítették: fogadják a helyen is hála köszönetünset. Debreczen 1896. okt. 17. V. G. Y. A. S. Z. O. L. O. C. S. A. L. A. D.

* **Kortegymnasium.** Ezen czóna a ti megirtuk lapunkban, hogy a h-án csak felhasználva a választási magalmakat, most jutott eszükbe gymnasiumunka, melyet osztályuval való kiegészíté-et az államot köldöttsegi kérel. Ma Nagy Elek gym. igazgató, Benkő Lajos ev. ref. lelkész, a pre-byterium elnöke Kállay Imrefőgondnok, Kruchó Lajos és Csóthány László presbyterek ábirásával levelet kapunk, melyben kijelentik hogy bazafias kötelesegből és csupan városuk iránti az szerezte től inlitatva fordítanak államhoz kérelmével s keresük ideje véletlenül esett össze a választási mozzlatok idejével, hisz ők nem tudhattak meg akkor,

midőn e lépésre elhatározták magokat, hogy az országgyűlést feloszlatják. — Midőn ezt regisztráljuk, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy mikor aztán az országgyűlés feloszlatásáról tudomást szereztek, varhattak volna bátran a választások megejtéséig, mert anélkül a lapunkban kifejezett feltevésen senki sem csodálkozhatik,

* **A Csapó kertjé iskola átvétele.** A csapó kertben épített ujskolát az építésztől ma vette át egy Körner Adolf tanácsnok Sthall Géza főmérnök és dr. Sárváry Gyula t. főorvosból álló bizottság, a mely teljesen kifogástalannak találta az iskolát. A tanácsok az új iskolában f. hó 28-án kezdődnek meg.

Táviratok.

Kassics-Podmaniczky-per.

Budapest, okt. 17. (A Debr. ered. tav.) A Kassics kontra Podmaniczky per ma tárgyalta Gajzágó kir. táblai bíró a budapesti büntető járásbírósná. — Podmaniczky beismerte a »bravó-t, de az alatt nem zsványt, rablógyilkost értett, hanem olyan támadót, a ki ellen nem védekezhetnek.

Kassics bizonyítja, hogy a miniszter és államtitkár védekezhetett volna, mert a mit ő felhozott, nem privát ügyek, hanem közdolgok voltak, mint pl. a katonaszabadtás, állam pénzek eltulajdonítása.

A bíró megint Kassicsot, hogy maradjon párt komplotot készített ellene, ug üdözi, Podmaniczky tette a komplot fejére a koronát, Podmaniczky erre feugrott s inge ütten kiáltotta: Most már elég! Semmi komplotban részt nem vettem, akarmilyen vén embernek akar feltüntetni, tudom mit teszek. Bíró ur! Ha hűnös vagyok, tessék megbüntetni!

A bíró Podmaniczkyt a ragamazás alól fe mentette, de becsületsértésért 100 forint pénzbüntetésre ítélte.

Podmaniczky megnyugodott, Kassics sulyosbírást fe ebezett. Az indokolás kiemeli, hogy a szabad vélemény nyilvánítás joga a szababá dembernek, de a »bravó-jelzőt nem szankcionálhatja sem a hely, a hol mondatott se a felkaborodás, melyet a tamadás általános kéltett.

A dunai egyházker. gyűlés.

Budapest, okt. 17. (A Debr. ered. tav.) A dunameleki ev. ref. egyházkerület öszközgyűlése ma nyitott meg Szűcs Károly püspök és Szilágyi Dező baranyai egyim. gondnok előlése mellett. A gyűlést Szász Károly hazafias imával szította meg!

Színház és zene.

Hüvelyk Matyi. Tegnap este volt a második gyermekelőadás volt színházunkban. Az előadás minden varakozásunkat felülmuta a mennyiben a ilyen gyermek előadásoknál legfőbb esetben a szereplők nem vezik komolyan szerepüket s az egész előadás nem áll egyébből mint »supa marokozásból.

Tegnap este egészen másként történt, a szereplők valamennyien ambícióval játszották meg kisdéd szerepüket.

Az estnek érdekességét a kis Várady Mari-ka köcsönzött. Igazán megérdemelte azon taps vihárt melylyel őt a közönség jutalmazta, első sorban meglepően ügyes, könnyed mozgásával, másod sorban pedig gyönyörű tiszta hangjával egész-n lekötötte a közönség figyelmét.

A debreczeni közönség kvdvenz naivája O. V. é. g. h. Vilma e darabban lépett először

deszkákra ez idény alatt, s néhány szó »szern-pét a legteljesebb mértékben érvényre juttatta. A közönség azon óhajának adunk kifejezést, hogy szivesebben látnánk őt művészi tehetségének és képzettségének megfelelő nagyobb szerepekben.

Komjáthyról szükségtelen megemlitenünk hogy ő a legkisebb szerepekben is mindég a lehető legnagyobb hatást eri el. A többi szereplők közül megemlítjük Deés Alfrédot, a ki előbbi szerepléseitől erőtelj otthoniaságot mutatott a színpadon. A darabbon előforduló »Vének es Ifjak« táncza első sorban Gabona Gyula balett mester mint betanító ügyességéről tanuskodik, a tánczot előadó Berzeviczy Erika és H. B. a. l. o. g. h. Ilona tánczosnók sikkes mozdulatai igazán megérdemlik a dicséretet. — Berzeviczy könnyedsége bámulatba ejtette a nézőközönséget oly annyira hogy a tánczot meg is kellett ismétellelniök. A fő érdem eltekintve a szereplőktől az igazgatót illet s elismeréssel is adózott, a közönség a miért ilyen kellemes estét szerzett kicsinyeknek, leírhatatlan benyomást tett az emberre a nézőtérben a páholyokból s a támlaszékekből előkandikáló aranyos ártatlan kis arnyalob arcának szemlélése. Itt egy göndör haju szőke baba hallatott ezüst csengésű kaczajt majd ott egy korom fekete fűrtű piczike tett kangos megjegyzé-t valamelyik szereplőre, szóval nézőtér valódi paradicsom volt telve a világ legnaivabb tényeivel.

(Lui.)

A ma esti előadás. Ma este negyedszer, az itt oly nagy tetszéssel fogadott: »Királyné dragonyosa« cz. operett kerül színpa, Szdaine szerepében, Kallay Luizával.

Vasárnap délután leszállított helyá-akkal színrekerül »A méltóságos eszmaoia« cz. énekes bohózat. Ez lesz a második vasárnap délutai előadás, a melyre tehát, mint látjuk Komjáthy oly darabot tűzött ki, a mely egyrészt az élet furcsaságait tárja a közönség elé, másrészt kaczagtató helyzetivel mulattatja a népet. A »Méltóságos eszmaoia« Róna-zky Gusztáv a debreczeni közönség régi kedvelt comicausa itta. Zenejét szerette: Barna Izsó a vigsznház karmestere. A czimszerepet (Janest) Rubos Arpad játssza, kinek ez egyik legkitünőbb szerepe. Jobb szerepek játszanak benne: Püspöky Imre (Mallér Matyas) Szende Anna (szobalány), Szabó Irma, Benedek, Vidor Sziklay, Beczkoy és B. Némethy Jolán.

Könyves Kálmán Jókai Mór nagyhatásu drámája, hétfőn kerül színpa nálunk. Könyves Kálmán egyike azon daraboknak, melyeknek betanulására Komjáthy és társulata a legnagyobb gondot fordították. A legkisebb szerepek is elsőrendű erők kezeibe vannak letéve. Kivaló alakítást nyújtanak: Szilágyi Vilmos (Kálmán király) Komjáthy János (Almos herczeg), Komjáthyné (Inzói herczegnő), Csiga-házy Etel (Boszorkány), Bartha István (Nandor) Molnar Rózsi (Királyné). Közreműködnek még a darabban kisebb szerepekben: Vidor, Benedek, Nagy Imre, Vágó István. Érdekes estének nézhetünk tehát elébe.

Bánffy kótája.

A palócok nagyban készülődtek a képviselőjelölt fogadtatására. Ezek képv. atyafi mindenáron beszélni akart a jelölttel, de sehogysem tudta kigondolni, hogy mit kérdezzen tőle. Elment tehát a tanítóhoz.

— Tanító ur!

— Mit akar bátyám?

— A választások, vagy mi a kö, itt volt-nának, micsoda fogas kérdéssel mutassam én meg a jelöltünknek az intelligenciámat?

— Kérdezze meg tőle, hogy micsoda áll-lásontra helyezkedett a Bánffy kvótájával szemben.

A palócz meg is fogadta, hogy megkérdezi. Elment a nagyságos jelölt ur programmbeszédét meghallgatni, de hiába figyelt, nem hallott semmit a k v ó t á r ó l, szerinte k ó t á r ó l.

A palóczot bántotta a do'og, annál is inkább, mert nagyon kíváncsi volt a feleletre, hogy mit szól ahhoz a bizonyos k ó t á h o z.

A beszéd utána meg is csipi a jelöltet, a ki előtt tisztességtudással megemeli a kalapját, azután a kérdés feltevéséhez kér becses engedelmet.

— Csak rajta bátyám, folytatja a jelölt.

A nógatásra a palócz egész ártatlan arccal kérdi:

— Micsoda állápontra helyezkedik a nagyságos ur a Bánffy kótájával szemben?

A jelölt megütődik, honnan tudja az öreg, hogy Bánffy neki kótát irt mihez tartás végett. Vonakodott felelni. De az öreg csak nem hagyja, hanem kéri, hogy neki bizalmasan megmondhatja, hisz ő a falu intelligenciája.

— Nohát bizalmasan megmondom öreg

— Hát csak rajta, felel a palócz bajuszát pödörgetve.

— Ugy tánczolok, felel szégyenkezve a jelölt, a hogy a k ó t a szól.

Fejbe boki magát a palócz: hát így vagyunk, gondolja magában. Azután mintegy hizelegve mondogatja a jelöltnek:

— Azzal soh'se fárassza Bánffyt, majd csinálunk mi olyan kótát az urnak, a mitől úgy kitánczol a kerületből, hogy egész életében sirva néz utána.

Egyet hunyorított a szemével, azután a fakepnel hagyta az ügyetlen jelöltet, a ki nem értette meg a palócz k ó t a j á t.

Egy jelölt keservei.

A mai nappal én is elhagytam az emberiség kisebbségének a táborát és egy rövid, de határozott lépéssel átálltam a többséghez. — A kisebbség azoknak a jól öltözött embereknek a tarsasága, akik eddig még sehhol sem léptek föl, a többség — önök már tudják!

Hogy érthetőbben fejezzem ki magamat, röviden csak annyit mondok, hogy ma reggel óta én is képviselőjelölt vagyok. Reggel 6 óra 35 perczkor megjelent lakószobám a Csomag-Kis-Peter-i választókerület zartkörű küldöttsége, amely néhány lelkes szóval fölbresztett az igazak alnából és némi habozás után főajánlotta nekem a kerületet. — A némi habozást én fejttem ki; ugyanis a fekvé maradás és a fölkelés között haboztam. Végre az utóbbi győzött és én fölkeltem, mert hogy mindjárt az elején fekvé maradjak — ez rossz ömen volna.

Néhány lelkes szót rögtönöztem a küldöttség fejéhez, azután szótöbbséggel elhatároztuk, hogy nép-párti programmal fogok föl lépni, megadván emellett a kormánynak is, ami a kormányé és a népnek is, ami a népé. Hogy a népnek honnan fogom megadni azt, ami a népé, azt egyelőre nem tudtam, sőt most, amikor ezeket a sorokat írom, még kevésbé tudom. Tény az, hogy a küldöttség a legelkesebb hangulatban távozott én pedig ugyanabban a hangulatban újra lefeküdtem.

Fájdalom, öt percig sem alhattam. Ajómon diszkrétan, de ellenállhatatlan erővel kopogtatnak. Egy nyájas idegen lépett be, aki röviden bemutatkozott. Zászlógyári ügynök volt, aki lobogókban utazott. Rögtön előhuzott néhány zászlómintát, amelyet elég szerényen Muster öhne Werth-nek minősített. Hosszabb ideig fejtegette nekem zászlainak előnyeit, amelyek között nem utolsó helyen állt az a

megnyugtató, hogy a zászlókból használat után a legszebb téli kabátot csináltathatom magamnak. Melegen megráztam a zászlógyári ügynök kezét és becsületszavakra fogadtam, hogy nem fogok róla megfélekedni. Miért is félek meg róla.

Az ügynök távozott, én újabb álomra gyekeztem szenderülni. Sajnos, öt perc múlva újabb kopogtatás zavart föl Egy kokárdabani nagykereskedő hozta magával kokárdabani áruát.

Nem akarom öt percről öt perczre eszetelni, hogyan igyekeztem elaludni és hogyan zavartak ebben meg. Elégedjek meg a nyájas olvasó azzal, ha egyszerűen és cikornyá nélkül elmondom, kik jelentek meg nálam a mai délelőtt folyamán:

A kortes-toll nagybizományos.

Egy külbelki költő, a ki mélyen a beszerzési áron alul akart nekem kortesnótákat gyártatni.

Egy előkelő ismeretlen, aki már készen hozta a zsebében a programmbeszédemet.

A diszmagyar-ruha szabó.

A disz-csizmadia.

A diszkard-árus.

A diszsarkantus és a diszkalpagos.

Egy tiszteletreméltó alak, aki okmányokkal tudta igazolni, hogy több ellenjelöltem több betöréses lopásban, néhány párbaj elől való megfutamodásban és egynemely ezüstkanál-elemelésben tevékeny részt vett.

Egy uriember, aki több mázsza koc-ikénőcsöt ajánlt föl ama kocsi tengelyeinek a megkenésére, a melyek a választóimat hozni fogják.

A hering-gyáros, aki több ezer keletitengeri heringgel akart ellátni a banketra következő reggel ügyében.

Az ekszerész, a ki értékes gyémánt-fülbevalókat választott ki főkorteseim nejei számára.

A bajuszpedró-agens.

Egy idegen a ki arczképpemmel és nevemmel ellátott szivarszipkákat akart forgalomba hozni.

A nyomdász.

És ezenkívül még 5644 uriember, a ki mind fölajánlott valamit. Csak egy valaki nem jött el, az a valaki, a ki a mindezeknek a dolgoknak a fedezésére szükséges csekély 40,000 forintot felajánlotta volna nekem.

Minthogy az illető még most sem jelentkezett, cikkem befejezése után táviratilag fogom tudatni Csomag-Kis-Peter-i hű választóimmal, hogy a jelöltségtől vissza vagyok lépve.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde

okt. 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u s a	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági	75	740	750	76
"	77	740	750	78
"	79	760	765	80
Tiszavidéki	75	740	745	76
"	77	740	745	78
"	79	755	760	80
Pestvidéki	75	735	740	76
"	77	735	740	78
"	79	750	755	80
Fehérmegyei	75	735	740	76
"	77	735	740	78
"	79	750	755	80
Bácskai	75	740	750	76
"	77	740	750	78
"	79	755	765	80
Észak magy	75	740	750	76
"	77	740	750	78
"	79	755	765	80

	Mm. hekt.-ben	Ar silógram
Rozs elsőrendű	70—72	6.35 6.40
" másodrendű	—	6.25 6.30
Árpa takarmánynak	60—62	4.10 4.40
" égetni való	62—64	5.20 6.00
" serfőzdei	64—66	6.50 5.80
Zab	39—41	3.45 6.—
Tengeri búsa, j.	—	3.80 5.90
" más nemű	—	3.70 3.75
Repeze búsa, j.	—	0.— 1.—
		10.50 10.—

Kőbányai sertés-piac.

okt. 16.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (párónként —400 kilon felüli sulyban) — krig. 2. Öreg középs (párónként 300—400 kilogramm sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (párónként 200—300 kilon felüli sulyban) 52-53 krig. 4. Fialat középs (párónként 250—320 kilon sulyban) 54—55 krig. 5. Fialat könnyű párónként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz párónként 280 kilon sulyban 52—53 krig. Középs párónként 220—260 kilon sulyban 44—45 krig. Könnyű párónként 200 kilon sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz párónként 260 kilon felüli sulyban 53¹/₂, 54 krig. Középs párónként 220—260 kilon terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű párónként 220 kilon sulyban 53¹/₂—54 krig.

Sertés létszám 1896 okt. 14-ik napján volt készsetben 5775 drb. 1896. okt. hó 15-ik napján felhajtott 349 drb. 1896 okt. 15-ik napján elszállított 377 db. 1896. évi október hó 16-ik napjára maradt készletben 5747 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

Nyilttér.

LUXARDO

MARASCHINO

di Zara
NEVÜ VILÁGHIRÚ
LIKÓRJE

mindenütt
kapható.

Petroleum

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Azjány beálltával van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy

amerikai császár olajat

Korona és szalon petroleumot

5 és 10 literenként, jutányos árak mellett, megrendelésre, házhoz szállítok.

Üzletemben mai naptól fogva:

tiszta fehér szagnélküli gácsországi gyulókony petroleum literenként

15 krajczárért kapható,

mely cikkre a t. közönség figyelmét különösen felhívom.

Kiváló tisztelettel

Térei József,

petroleum-, fessék- és sziradék áru üzlet Nagy-Hatvan-u. 1098. Hochfelder ház

Telefon.

Csapó kert 159. számú ház
bérbe kiadó
esetleg eladó.

Bővebb felvilágosítás kapható dr. Fejér Ferencz ügyvédi irodájában Piac-utcán.

Nem kell külföldre menni.

Melegpő

szép selymek kaphatók 38 krtól feljebb,

Boros Testvérek

női divat-áruházában
Debreczen, Kossuth-utca 3. sz.
Tessék mintát kérni!

Női felöltő
raktár.

Női kalap
raktár.

Emerich Arnoldné.

Bátorkodom a n. é. női közönség szíves tudomására hozni, hogy

az őszi es téli idényre

a legújabb divatu

női confectiók

és

női kalapokban

igen dúsz választék van raktáron és ama kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat

bámulatos olcsó árban

árusítom el.

Tisztelettel

Emerich Arnoldné

Kossuth-utca, városháza épület.

Az indiai kávének kilója 1.40

Vanszerencsém a n. é. közönség szíves figyelmét az általam feltalált

darált kávéra

felhívni, amely a legjobb fajta kávék **Cuba, Mocca, Jáva** és **Gyöngy** együttes pörköléséből áll elő; van benne egy indiai fajta, a mely direct Indiából jön és a darált kávének a zamátját és erejét megadja. Ez a kávé nincs csigoriával keverve és indiai kávé néven fog forgalomba jönni. Nyíltan ajánlom a megpróbáltatásra. Felülmul ideoig mindenféle darált kávé. Továbbá ajánlom kitűnő zamatu pörkölt és nyers kávéimat, ajánlok új szépségi és stokerai tenesét és borsót és mindenféle főzeléket, diót és fűszereket a legszolidabb árban. Vidéki megrendéseket bérmentve küldök.

Az igen tisztelt közönség szíves partfogását kérve maradok

tisztelettel

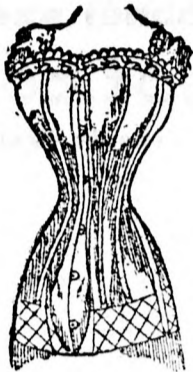
JÁNOSSY BÉLA

kenyér-piacz.

Kitűnő új fajta darált kávé.

Honi ipar.

A női szépség

kecsességét és eleganciáját nagyban emeli a jó fűző, különösen, — ha oly kitűnő gyárból való mint

GOLDSTEIN KAROLINA

férj. **HOFFERNÉ**

Debreczen főpiacz, Huber-ház a megyeház mellett

a hol bécsi, párisi, gummi- és sport

ugyszintén **dajkafűző, alkalmi fűző gummi-részekkel** valamint **nyári és hasfűző**

vállfűző (gradehalter) mérték után készítettnek.

Ugyanezen fűzők raktáron is tartatnak és igen olcsó árban kaphatók.

Megrendések mérték után 6 óra alatt elkészítetnek.

Első magyar orvosiág elismert mű-mell-fűző-gyár.

Raktáron fűző 40 krtól kezdve.

Legobb a

CACAO GAEDKE

mindenütt kapható

W. P. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

Természetes illat, legnagyobb táperő könnyű emésztési

könnyű emésztési

Természetes illat, legnagyobb táperő könnyű emésztési

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni, hogy több nagyobb

alkalmi bevásárlás

folytán azon helyzetben vagyok, hogy az alant felsorolt árukat a következő

hatalatlan olcsó

árakon árúsítom el:

	krtól	krtól	
Jó mosó vellek minden színben	14	Posztó kendő szegett minden színben	36
Női ruhaszövetek	14	Dupla széles téli szövet	20
Színtartó kartonok	12	Vasalt Pique ing	80
Flanell fejkendő	22	Kaschmir kendő	32
Selyem fejkendő	60	Fekete ternó	30
Posztó fejkendő rojtall minden színben	36		

Továbbá női és férfi alsó ingek, paplanok, szőnyegek, vásznak, harisnyák, haraszt és posztó nagykendők **bámulatos olcsó árakon.**

Tisztelettel

KISS LAJOS.

Tisza-palota.

Gyerka és cukor a legolcsóbb napi árban

Mazsola, 1 kiló 44 és 64 kr. mandula 1 kiló 1 frt és 1.20

17.
okt. 16
első rond
li súlyb
okilogram
onként 20
közép pá
g. 5. Fiata
an
kg. felüj
10 kg. fe
kg. terjed
nt 260 kg
20-260 kg
220 kg
v volt kéz
án felhaj
szállítatott
ra maradt
ányzata —
Szegények
csém
hogya
ot
árak
hoz
va:
um
ó,
gyel
f,
üzlet
ház
ház
d ó.
kap-
ncz
tácán.

Előresemmi költségi

Földbirtokosoknak
 olcsó törlesztéses kölcsönt
 ajánl
 és a legrövidebb idő alatt
 lebonyolít

BALOG EDE

DEBRECZEN,
 Nagy-Váradi-utca 2125. szám.

KÖHÖGÉS,
 rekedtség és elnyákosodásnál
 a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINÁL
 melegen ajánljuk

E G G E R

kitűnő hatású

mellpasztilláit.

kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

E G G E R A. FIAI

Nádor-grógy-zertára
 BUDAPEST, Váci-körút 17.

Kereskedő segéd

a posztó szakmából

a magyar és német nyelv szóban és írásban teljesen jártas, prima Referenciákkal egy Grázi posztószétküldési üzletben azonnal felvétetik. Magyar nyelvbeni ajánlatok G. Rendi, Graz, Kaiserfeldgasse 20. intézendők.

Tömeges bevásárlás folytán
 feltűnő olcsón
 ajánlja a legjobb minőségű

ZSEBÓRÁKAT

1 évi jótállással,

szebbnél szebb ékszerujdonságokat

Löfkovits Arthur

órák és ékszerész DEBRECZEN, Főpiac.

1 nikl férfi remontoir óra	5 frt	1 divatos arany női mellű	6 frt — kr.
1 aczél „ „ „	6 „	1 „ „ férfi	4 „ — „
1 ezüst „ „ „	6 „	1 valódi gyémánt gyűrű	6 „ — „
1 tula „ „ „	1 „	1 tömör arany gyűrű	3 „ — „
1 arany női remontoir óra	12 „	1 valódi ezüst láncz	1 „ 20 „
1 „ férfi „ „	22 „	1 pár arany női függő	2 „ 50 „
1 ezüst női „ „	7 „	1 „ „ gyermek függő	1 „ 10 „
1 aczél „ „ „	6 „	1 „ valódi gyémánt függő	9 „ — „
13 próbás ezüst gyertyatartó	24 „	14 karatos arany karék	8 „ — „
13 „ „ gyermekelő eszköze	4 „	Divatos ezüst broche	1 „ — „
13 „ „ cukortartó	28 „	és feljebb	

Ékszergyártás, tűzi zománcozás, óra javítás, vésnöki munkák.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre — van szerencsénk ajánlani
 szavatolt tisztaságú

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal
 kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80—100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője

a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Przsébet-körút 34. szám.

Elvem nagy forgalmat olcsó árakkal elérni!

Legujabb

Millenniumi divat-csarnok

hol bámulatos olcsón lehet vásárolni **női felöltöket, női blousokat leg-elegánsabb női szőrme és szövet gallérokat, fiu és leányka ruhákat, leány és gyermek kabátokat,** ugyisintén minden uri és női divat dolgokat, eddig még nem létezett olcsó áron kaphatók.

Mindennemü bundák, felöltők, gallérok ujjá való átalakítását elvállalok.

Tisztelettel

HALÁSZ MIKSA.

Elvem nagy forgalmat olcsó árakkal elérni!

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.